

VODIČ KROZ KOMUNALNE USLUGE OPŠTINE ŠAMAC

Kome je namijenjen ovaj Vodič?

Vodič koji je pred Vama namijenjen je građanima, korisnicima javnih usluga iz oblasti komunalnih djelatnosti kao informator o načinu pružanja usluga.

U prvom dijelu Vodiča predstavljene su komunalne usluge, njihova podjela, mjesto i uloga opštinskih vlasti u pružanju komunalnih usluga, kao i način prikupljanja finansijskih sredstava za njihovo redovno obavljanje.

U drugom dijelu Vodiča akcenat je stavljen na četiri javne usluge iz oblasti komunalnih djelatnosti sa kojima se građani najčešće susreću a to su:

1. Usluga vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda,
2. Sakupljanje i odvoz smeća iz stambenih prostora,
3. Izgradnja i održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima,
4. Upravljanje javnom rasvjетom.

Šta su komunalne usluge?

Komunalnim uslugama smatra se pružanje usluga, proizvodnja i isporuka proizvoda kojima se zadovoljavaju svakodnevne životne potrebe stanovništva i pravnih lica u jednom naselju. Komunalne usluge su sastavni dio javnih usluga koje je opština dužna da pruži svojim građanima.

Ko je nadležan za obavljanje komunalnih usluga?

Nadležnost nad nekim javnim uslugama (obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita itd.) je podijeljena između opštine i viših nivoa vlasti, ali su komunalne usluge u isključivoj nadležnosti opštine. Rukovodstvo opštine je dužno obezbijediti kvalitet, obim, dostupnost i kontinuitet u pružanju komunalnih usluga, a u skladu sa zakonskim obavezama i raspoloživim sredstvima.

Opština, vlastitim odlukama, propisuje uslove i način pružanja komunalnih usluga, odlučuje o tome kome će povjeriti pružanje pojedine komunalne usluge, cijenu i način naplate usluge.

Podjela komunalnih usluga?

Po načinu kako se mjere i naplaćuju od korisnika, komunalne usluge dijelimo na:

- usluge *individualne komunalne potrošnje*, i
- usluge *zajedničke komunalne potrošnje*.

Komunalne usluge za koje je moguće izmjeriti koliko je proizvoda ili usluge „potrošeno“ (voda za piće, grijanje, odvoz smeća itd.) su usluge individualne komunalne potrošnje. Usluge za koje se ne može utvrditi koliko ih pojedini građani ili domaćinstva koriste su komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje (čišćenje grada, uređenje zelenih površina u gradu, javna rasvjeta itd.).

U komunalne usluge individualne komunalne potrošnje ubrajaju se:

- Proizvodnja i isporuka vode
- Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda
- Proizvodnja i isporuka toplotne energije
- Zbrinjavanje otpada iz stambenih i poslovnih prostora
- Upravljanje javnim prostorima za parkiranje vozila
- Održavanje javnih toaleta
- Upravljanje kablovskim kanalizacijama za komunikacijske kablove i sisteme
- Tržnička djelatnost
- Pogrebna djelatnost
- Dimnjačarska djelatnost
- Javni prevoz lica u gradskom i prigradskom saobraćaju

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

U komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje ubrajaju se:

- Čišćenje javnih površina u naseljenim mjestima
- Održavanje, uređenje i opremanje javnih zelenih i rekreativnih površina
- Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima
- Odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina
- Javna rasvjeta u naseljenim mjestima
- Djelatnosti zoohigijene

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

Ko pruža komunalne usluge?

Za potrebe pružanja komunalnih usluga, opština može osnovati javno komunalno preduzeće ili te poslove povjeriti nekom privrednom subjektu (privatno ili javno preduzeće) provođenjem procedure javne nabavke.

Kako se finansiraju komunalne usluge?

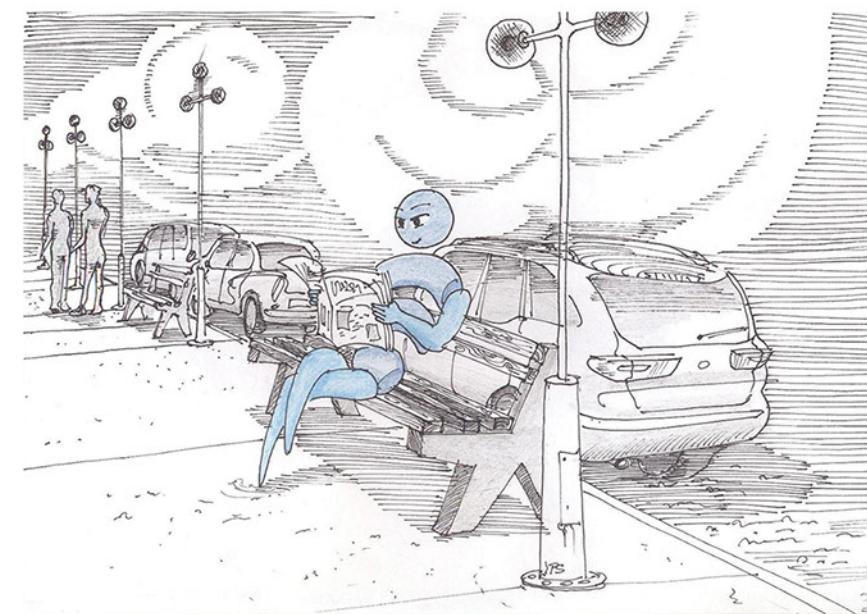
Sredstva za pružanje komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje obezbjeđuju se iz cijene komunalne usluge. Cijenu komunalne usluge predlaže davalac komunalne usluge (npr. javno komunalno preduzeće), a saglasnost na utvrđenu cijenu daje nadležni organ opštine (npr. skupština opštine).

Kada su u pitanju komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje, sredstva za pružanje ovih usluga obezbjeđuju se iz komunalne naknade i drugih prihoda budžeta opštine. Komunalnu naknadu opština uvodi za svoje građane u cilju obezbjeđenja sredstava za pokrivanje troškova komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje. U opštinama gdje postoji obaveza plaćanja komunalne naknade, osnov za njen obračun je jedinica izgrađene korisne površine (m^2) za stambeni, poslovni i pomoćni prostor, a visinu naknade određuje nadležni opštinski organ.

Dobre prakse u pružanju komunalnih usluga?

- **Redovne konsultacije sa građanima** – o uslugama koje dobijaju
- **Jasne norme** – nivo kvalitete usluge koji se može očekivati
- **Jednak pristup uslugama** – svi građani trebaju da imaju podjednak pristup uslugama
- **Pravovremena informisanost** – redovne informacije posredstvom sredstava informisanja o kvalitetu usluga
- **Mogućnost za pohvale i pritužbe** – otvoreni i dostupni kanali za pohvale i pritužbe
- **Vrijednost dobijenih usluga** – sve usluge se moraju tehnološki i ekonomski opravdati tako da je građanima jasno zašto plaćaju određenu vrijednost za pojedine usluge

1. Snabdijevanje pitkom vodom, odvod i prečišćavanje otpadnih voda

Za dostupnost i kvalitet ove usluge nadležna je opština. Opština u tom smislu može da:

- zadrži operativnu nadležnost nad pružanjem usluge (jedna od organizacionih jedinica opštine preuzima nadležnost nad pružanjem ove usluge),
- može da formira javno komunalno preduzeće kome se povjerava pružanje usluge, ili da
- nadležnost nad pružanjem usluge povjeri drugom privrednom subjektu koji je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim obavezama.

Bez obzira koji modalitet se koristi za pružanje ove komunalne usluge, odgovornost za kvalitet ove usluge je na opštini.

„Proizvodnja i isporuka vode obuhvata sakupljanje, prečišćavanje i isporuku vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta uključujući i mjerni instrument“.

„Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda obuhvata sakupljanje iskorišćenih voda od priključaka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže kao i čišćenje septičkih jama“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske”

Cijena usluge proizvodnje i isporuke vode za domaćinstva utvrđena je u iznosu od 0,55 KM/m³ (bez PDV-a) isporučene vode, dok je cijena usluge prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda 0,24 KM/m³ (bez PDV-a).

U slučaju da korisnici ove usluge nemaju ugrađene vodomjere, cijena za uslugu proizvodnje i isporuke vode određuje se paušalno 3,30 KM po članu domaćinstva dok je cijena za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda 1,44 KM po članu domaćinstva.

Na prostoru opštine Šamac ova komunalna usluga povjerena je javnom komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Šamac. Za svoj rad ovo preduzeće podnosi izvještaj, najmanje jednom godišnje, koji odobravaju odbornici u SO Šamac.

Kontakt podaci:

„Vodovod i kanalizacija“

AD Šamac

Njegoševa 1

76230 Šamac

Telefon: 054 611 950

Telefaks: 054 611 950

E-mail: viksamac@gmail.com

2. Sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada

Usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora spada u red usluga **individualne komunalne potrošnje**. Za potrebe obavljanja ove komunalne usluge opština može da formira javno komunalno preduzeće ili da te poslove povjeri privrednom subjektu (javnom ili privatnom) koji je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

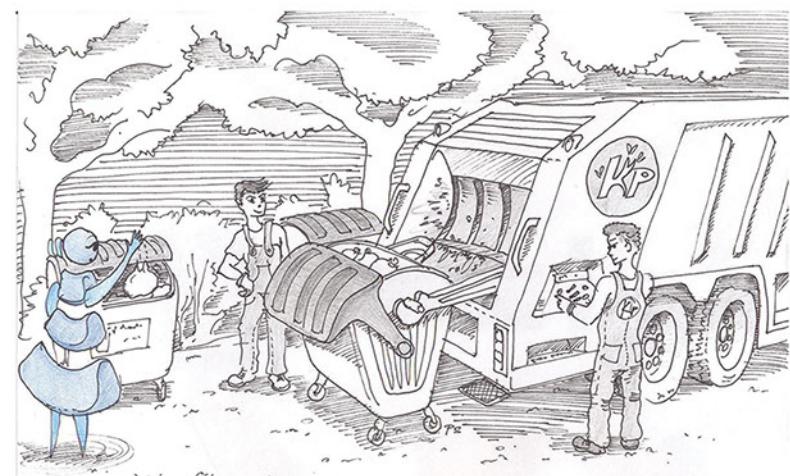
„Komunalna usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora obuhvata poslove prikupljanja, odvoženja, deponovanja, uništavanja ili prerade otpada, osim industrijskog otpada i opasnih materija, kao i održavanje deponije“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske”

Uslugu sakupljanja i tretiranja komunalnog otpada na prostoru opštine Šamac vrši preduzeće AD „Komunalac“ Modriča, poslovna jedinica Šamac. Izbor preduzeća kome se povjerava obavljanje ove komunalne usluge vrši se na godišnjem nivou, provođenjem procedure javne nabavke.

Cijena usluge odvoženja smeća fizičkim licima po domaćinstvu sa jednom osobom u gradu je 5,00 KM za jedan mjesec dok je za domaćinstva sa više od jedne osobe i fizičkim licima po mjesnim zajednicama 7,02 KM.

Pomenuta cijena predložena je od strane vršioca ove usluge, kao sastavni dio tenderske dokumentacije, i ista je prihvaćena od strane načelnika Opštine Šamac.

Kontakt podaci:

„Komunalac“ AD Modriča
Trg Jovana Raškovića bb
74480 Modriča
Telefon 053-812-874
Telefaks 053-812-874

Kontakt podaci:

Poslovna jedinica Šamac
Ulica Majke Jevrosime
Park I bb
Telefon 054-611-003

3. Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima

Obuhvat usluge održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima definisan je internim opštinskim odlukama čiji obrađivač jeste Odjeljenje za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove. Najznačajniji dokument za djelatnost ove usluge jeste Program obavljanja i finansiranja zajedničke komunalne potrošnje na području opštine Šamac.

„Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima obuhvata popravke i modernizaciju ulica, pločnika, trgova, objekata za javnu rasvjetu i vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske”

Za potrebe vršenja ove usluge, u Programu obavljanja i finansiranja zajedničke komunalne potrošnje na području opštine Šamac za 2013. godinu planirana su sredstva u iznosu od 206.820 KM.

Program obavljanja i finansiranja zajedničke komunalne potrošnje na području opštine Šamac uređuje oblast čišćenje javnih površina u naseljenim mjestima, održavanje i uređenje javnih zelenih i rekreacionih površina, održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima, odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina, javna rasvjeta u naseljenim mjestima i djelatnost zoohigijene. Vrijednost ovog programa za 2013. Godinu iznosi 496.820 KM, a za potrebe održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima planirano je 206.820 KM.

Program se pravi za svaku kalendarsku godinu a njegovo odobravanje vrše odbornici SO Šamac. Izbor privrednog subjekta kome se povjerava vršenje ove usluge provodi se na godišnjem nivou, procedurom javnih nabavki.

Finansiranje usluga iz Program obavljanja i finansiranja zajedničke komunalne potrošnje na području opštine Šamac vrši se iz komunalne naknade i drugih izvornih prihoda Opštine Šamac.

Komunalna naknada koju građani opštine Šamac plaćaju kreće se u rasponu od 0,016 do 0,010 KM za svaki m^2 izgrađene korisne stambene površine, u zavisnosti od zone u kojoj se nalazi njihov objekat.

Izgradnja novih ulica i puteva, kao i drugih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima, reguliše se Programom kapitalnog investiranja. I ovaj program se pravi za svaku kalendarsku godinu a njegovo odobravanje vrše odbornici u SO Šamac.

Prijavu problema u isporuci usluga zajedničke komunalne potrošnje građani mogu prijaviti u Odjeljenju za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove.

Prema Odluci o komunalnoj naknadi Opštine Šamac, građani su dužni plaćati komunalnu naknadu i za druge objekte (garaža, pomoći objekti, dvorišni objekti). Komunalna naknada za ove objekte iznosi 50% od komunalne naknade za stambeni prostor.

Kada je u pitanju održavanje lokalnih puteva (seoski, poljski i drugi nekategorisani putevi u skladu sa *Odlukom o razvrstavanju, upravljanju i zaštiti lokalnih puteva i ulica u naselju na području opštine Šamac*), a što ne čini sastavni dio komunalnih usluga, Opština Šamac donosi *Program održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje lokalnih puteva i ulica na teritoriji opštine Šamac*. Ovaj program predstavlja etapni plan izvršenja rekonstrukcije i modernizacije lokalne i nekategorisane putne mreže na području opštine Šamac.

Program se pravi za svaku kalendarsku godinu a njegovo odobravanje vrše odbornici u SO Šamac.

Vrijednost ovog Programa za 2013. godinu iznosi 79.940 KM.

Kontakt podaci:
Opština Šamac
**Odjeljenje za prostorno uređenje
i stambeno-komunalne poslove**
Telefon: 054 611 840
Telefaks: 054 620 300

4. Upravljanje javnom rasvjetom

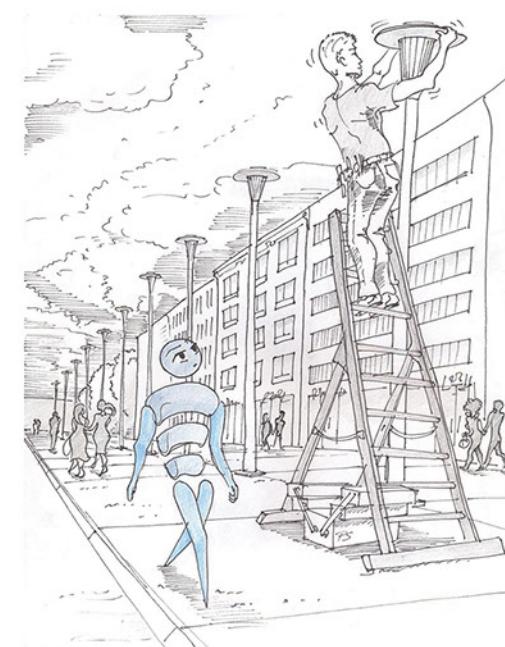
Usluga upravljanja objektima i uređajima javne rasvjete pripada grupi komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje te se, samim tim, njen finansiranje vrši iz komunalne naknade kao i drugih izvornih prihoda opštine.

„Javna rasvjeta obuhvata uslugu osvjetljavanja saobraćajnica i drugih javnih površina u naseljenim mjestima“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srbije”

Za potrebe pružanja ove komunalne usluge, u skladu sa Programom zajedničke komunalne potrošnje za 2013.godinu, planirana su finansijska sredstva u iznosu od 100.000 KM.

Troškovi eletrične energije za potrebe javne rasvjete na prostoru opštine Šamac u 2012. godini iznosili su 150.650,70 KM.

Izgradnja nove ulične rasvjete planira se u okviru Programa kapitalnog investiranja.

Finansiranje usluga javne rasvjete po mjesnim zajednicama vrši se na osnovu Odluke o dopuni Odluke o utvrđivanju visine naknade za javnu rasvjetu u seoskim mjesnim zajednicama opštine Šamac. Prema toj Odluci visina komunalne naknade za javnu rasvjetu u seoskim mjesnim zajednicama utvrđena je u iznosu od 3,50 KM mjesечно po jednom obvezniku.

Prijavu problema u isporuci usluga zajedničke komunalne potrošnje građani mogu prijaviti u Odjeljenju za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove.

Kontakt:
Opština Šamac
**Odjeljenje za prostorno uređenje
i stambeno-komunalne poslove**
Telefon 054 611 840
Telefaks 054 620 300

O projektu „Javno o javnim uslugama“

Projekat „Javno o javnim uslugama“ fokusiran je na pitanje odgovornosti lokalnih vlasti za kvalitet i dostupnost javnih usluga na lokalnom nivou. Odsustvo prakse praćenja rada lokalnih vlasti i mjerena njihove efikasnosti u oblasti pružanja javnih usluga, odsustvo dijaloga između građana i organizacija civilnog društva i predstavnika lokalnih vlasti o tim pitanjima kao i nedovoljan kapacitet građana i organizacija civilnog društva da se aktivnije uključe u zastupanje interesa građana u oblasti pružanja javnih usluga, samo su neki od razloga zbog kojih je projekat „Javno o javnim uslugama“ pokrenut.

Suština projekta „*Javno o javnim uslugama*“ jeste da:

- obezbijedi relevantne informacije o pružaocima javnih usluga na lokalnom nivou,
 - inicira dijalog između građana i pružalaca tih usluga, i
 - ojača kapacitete organizacija civilnog društva i građana o procesu kreiranja i realizacije javnih politika na okalnom nivou.

Projekat „Javno o javnim uslugama“ biće realizovan na području 6 opština (Dervente, Gračanice, Maglaja, Modriče, Šamca i Teslića). Finansijska sredstva za realizaciju projekta obezbijeđena su od strane Fonda otvoreno društvo u Bosni i Hercegovini.

make development possible

Centar za menadžment, razvoj i planiranje

MDP Inicijative

tel: +387 53 20 371

fax: +387 53 200 373

e-mail: info@mdpinicijative.ba

www.mdpinicijative.ba

MDP
INICIJATIVE

Open
Society Fund
Bosnia & Herzegovina

Fond
otvoreno društvo
Bosna i Hercegovina

O organizaciji

Centar za menadžment, razvoj i planiranje – MDP Inicijative počeo je sa radom u aprilu 2002. godine u svojstvu tima za implementaciju „Projekta razvoja opština - MDP“ finansiranog od strane Švajcarske agencije za razvoj i saradnju - SDC.

U januaru 2008. godine, Centar je preregistrovan kao neprofitno i profesionalno udruženje čiji je cilj promocija i podrška održivom loklanom razvoju, dobroj upravi i demokratskim vrijednostima na prostoru Bosne i Hercegovine.